

MARIBORSKI VEČERNIK JUTRA

Cena 1 Din

Uredništvo in uprava: Maribor, Grajski trg 7 / Tel. uredništva in uprave 24-55
Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 11. uri / Velja mesečno prejemnik
v upravi ali po pošti 10 din, dostavljen na dom 12 din / Oglasi po ceniku / Oglase sprejema tudi oglasni oddelek »Jutra« v Ljubljani / Poštni ček. rač. št. 11.409

Konkordat — Sporazum

Konkordat ne pride pred senat! — Dr. Maček, „voditelj večine katoličanov“ se ni brigal za konkordat — Sporazum: ukinitve ustave, osnovni zakon, volitve za ustavotvorno skupščino — Dr. Maček ne obvladuje ekstremistov — Sedanja ustava mora ostati!

Dva dogodka sta v ospredju zanimanja in pozornosti merodajnih političnih krogov: umaknitev konkordatnega osnutka in objava besedila sporazuma.

Predsednik vlade dr. Stojadinović je izjavil predstavnikom tukajšnjih listov, da ne pride ob predstojećem zasedanju senata konkordatni osnutek v razpravo utemeljujoč to odločitev s tem, da se razmere še niso spremenile v takšni meri, da bi bil moral spremeniti svoje stališče, ki ga je podal pred dvema mesecema ob sprejetju konkordatnega osnutka v skupščini. Radi tega ne bo kraljevska vlada izročila senatu zakonskega predloga o konkordatu v razpravo in sprejetje.

Razen beograjskega poloficioznega beograjskega »Vremena« ni prinesel doslej nobeden list k tej odločitvi beograjske vlade svojih posebnih komentarjev. Je pa v tem »Vremenu« komentarju nekaj točk, ki so zelo zanimive in ki zaslužijo omembo. Med drugim navaja omenjeni list sledeče: »Voditelj večine katoličanov v državi, gosp. dr. Maček, od katerega se je moglo pričakovati, da se bo dvignil v obrambo verske enakopravnosti kot predhodnice politične enakopravnosti, za katero se toliko trudi, se je držal docela rezervirano in ni kazal niti malo zanimanja za to vprašanje. Izvzemši konkretnega in lojalnega zadržanja bratov Slovencev je v vprašanju konkordata ostal osamljen, kakor vitez brez strahu in napak, predsednik vlade in zunanji minister dr. Stojadinović. Junaško je vzdržal borbo, dobil večino v skupščini, toda je kot moder državnik moral priti do pravega spoznanja.«

K temu komentarju bi ne bilo zaenkrat nič pripomniti.

Drugi dogodek, ki je prinesel v naše politično življenje kopico ugibanj, kombinacij in domnev, pa je zagrebški sporazum, katerega besedilo je objavil dr. Mačkov »Hrvatski dnevnik« v posebni izdaji. Besedilo tega sporazuma vsebuje sledeče točke:

Hrvatska seljačka stranka in Samostojna demokratska stranka, združeni v Kmečko-demokratski koaliciji, ter Narodno radikalna stranka, Demokratska stranka in Savez zemljoradnikov so utrdili naslednji sporazum:

1. Stojčje na principu demokracije, smatramo narodno suverenost za jedro vsake državne organizacije in narod za izvor vsake javne oblasti.

2. Ustava z dne 28. junija 1921 je bila sprejeta brez Hrvatov, ustava z dne 3. septembra 1931 nima moralne obveznosti, ker je v nasprotju z osnovnimi demokratskimi načeli in je bila sprejeta ne samo brez Hrvatov in proti Hrvatom, marveč tudi brez Srbov in proti Srbom. Vlada, ki temelji na enostransko uveljavljeni ustavi in ki se opira le na navidezljivi parlament, nima nikake avtoritete niti med Hrvati in ne med Srbi.

3. Soglasni smo, da je neobhodno potrebno, da se uvede nov ustavni red, ki bo zasnovan na načelih narodne vladavine in se bo ostvaril kot skupno delo Srbov, Hrvatov in Slovencev.

4. Naše stranke se zavedajo, da zastopajo tudi hrvatski in srbski narod, ter stoje na stališču, da je napočil zadnji čas, da se enkrat za vselej prekine z vsemi nedemokratskimi sistemi in režimi ter se omogoči Srbom, Hrvatom in Slovencev

sporazumna organizacija državne zajednice na enako zadovoljstvo Srbov, Hrvatov in Slovencev.

5. Edina pravilna pot do tega cilja je, da na državno upravo pride narodna vlada, sestavljena iz predstavnikov vseh političnih strank, ki imajo dejansko oporo v narodu. Takšna vlada bi morala skupno s krono na dan prevzema uprave

1. proglašiti začasni osnovni zakon Jugoslavije, s katerim se obenem ukine ustava z dne 3. septembra 1931. Ta osnovni zakon bo vseboval glavna načela države in bi veljal do uveljavljenja nove ustave. V osnovni zakon bodo vnešene naslednje odredbe: da je Jugoslavija nasledstvena ustavna in parlamentarna monarhija; da v Jugoslaviji vlada kralj Peter II. iz dinastije Karadjordjevičev; da do njegove polnoletnosti kraljevsko oblast izvršuje namestništvo; da so državljanske in politične svoboščine zaščitene in da je zajamčen parlamentarni sistem vladavine in slednjič, da bo ustavotvorna skupščina sprejela ustavo z večino, v kateri mora biti večina Srbov, večina Hrvatov in večina Slovencev, narodnih poslancev ustavotvorne skupščine.

2. istega dne proglašiti pravičen in demokratski volilni red in razpisati volitve za ustavotvorno skupščino. Vlada mora dati vsa poročila, da bodo volitve za ustavotvorno skupščino izvedene svobodno in da bo prava narodna volja prišla do polnega izraza. Vlada bo odgovorna pred ustavotvorno skupščino po načelih parlamentarizma.

6. Navedene stranke v duhu te soglasnosti ustvarjajo blok zaradi skupne borbe za ostvaritev političnega in državnega programa, vsebovanega v tem sporazumu. — Zagreb-Beograd, 8. oktobra 1937. Dr. Vlado Maček, Aca Stanolević, Adam Prižbičević, Ljuba Davidović, Jovan M. Jovanović.

Vtisi, ki jih je ta sporazum povzročil v tukajšnjih političnih krogih bi se lahko zbrali v sledeči formulaciji:

Ker se je za sporazum delalo tako dolgo, je bilo pričakovati, da bo uredil tisto, kar mu je bil glavni cilj, to je hrvatsko vprašanje. Iz podpisanega sporazuma se pa jasno vidi, da to vprašanje še nadalje ostane popolnoma odprto kot predmet nadaljnjih in novih pogajanj.

Sporazum obsega ono, kar se imenuje »procedura«. Ta procedura določa: 1. sestavo nove koalicijske vlade, 2. ukinitve ustave, 3. oktroiranje nove začasne ustave, 4. oktroiranja novega volilnega zakona, 5. volitve v konstituanto, 6. delo v konstituanti za sprejem nove ustave brez majorizacije med Srbi, Hrvati in Slovencev.

Začetek te procedure je posebno nesrečno izbran, ker pomeni državni udar. Tako gospodje iz opozicije, ki so, kakor trde, bili iz načelnih demokratskih razlogov proti državnemu udaru z dne 6. januarja 1929, zdaj tudi sami predlagajo nov udar. To je vsekako ona stara reakcionarna teorija o »dobrih« in »slabih« državnih udarih. Dobri so, kadar prideš na oblast, slabi, kadar odideš z oblasti. Vsekakor je ta pot zelo splozka in se v pravi demokraciji nikoli ne priporoča.

Toda kam bi nas pripeljal tudi ta državni udar, ta kršitev prispege in vsa ta pravna negotovost? Predvsem bi se nam

Po italijanskem „Ne!“

Odločilni teden za Evropo

LONDON, 11. oktobra. Spricho bivanja A. Edena izven Londona še ni bila storjena nobena odločitev glede italijanskega negativnega odgovora, ki ga bodo najprej detajlno proučili. V londonskih diplomatskih krogih obžalujejo zelo, da ni Italija sprejela povabila h konferenci treh velesil. Trenutno je težko predvideti nadaljnji razvoj dogodkov. Položaj je postal še nejasnejši, vendar pa je očitno, da bodo odločive Velike Britanije in Francije v teku tedna zelo pomembne in važne. Iz Pariza poročajo, da je francoska vlada pripravila nujne ukrepe, ki bi naj osigurali Francijo pred veliko italijansko intervencijo v Španiji. Zatrjuje se, da so že storjeni ukrepi za ovtoritev prenejskih meja, kar bi se nikdar ne zgodilo, če ne bi bile resno ogrožene glavne prometne žile Francije in njenih prekomorskih kolonij.

Pred Kocovim totalitarnim režimom v Poljski

VARŠAVA, 11. oktobra. V zvezi z izredno vladno sejo, ki sta ji prisostvovala tudi prezident republike in maršal Rydz Smigly in ki je trajala polnih pet ur, se doznava, da obstoja možnost prevzema oblasti po polkovniku Kocu, ki je tudi bil pritegnjen k temu zaupnemu posvetovanju. Gre za oficielno ponudbo režima

polkovniku Kocu, šefu vladne stranke nacionalnega zedinjenja, ki deluje v duhu navodil maršala Rydz Smiglyja za konsolidacijo Poljske, da bi prevzel vodstvo države in sestavil novo vlado. Doznava se, da bi se s takšno preosnovno vlade uresničili načrti o totalitarnem režimu.

V Abesiniji: upori, nezadovoljstvo, lakota

LONDON, 11. oktobra. »Times« poročajo o stalnih gverilskih borbah v Abesiniji. Pri nedavnem napadu na Aduo je bilo ubitih 200 Italijanov. Obisk podkralja Grazianija v Assamu se je moral radi gverilskih podvigorj preložiti. Ob cesti Addis Abeba—Massaua se neprestano ponavljajo abesinski napadi. V Abesiniji se opaža pomanjkanje živil, ker je pripuščen samo uvoz iz Italije. »Daily Telegraph« poroča iz Napolja o številnih laških transportih v italijansko vzhodno Afriko, kar je nedvomno v zvezi z ne-

miri v severni Abesiniji. Iz Džibutija poročajo o nemirih in jugozapadni Abesiniji. Abesinski narod si je opomogel od vojnih tegob in se nezadovoljstvo širi po vsej zemlji. Zlasti se upirajo veleposestniki, katerim ekspropriirajo italijanska oblasta posestva v smislu novih zakonov. Z ozirom na vesti o resnih uporih v Abesiniji pravijo italijanska službena poročila, da ni s tem v nobeni zvezi odpošiljanje večjih odredov v Libijo, kar je le posledica precej ostre mednarodne napetosti.

Konflikt Mussolini-Vatikan

PARIZ, 11. oktobra. V diplomatskih krogih je zbučal veliko pozornost onipasus članka v »Popolo d'Italia« pod naslovom »Evropa in fašizem«, katerega avtorstvo se pripisuje samemu Mussoliniju in s katerim člankom je sprožen konflikt med fašizmom in katoličanstvom. Ta pasus se doslovno glasi: »Z vsemi onimi, ki predstavljajo reakcijo, kapitalisti, demokrati, boljševiki in tudi neka-

teri katoličani, bomo danes ali jutri poravnali račune, kakor mi to znamo.« Doznava se, da bo papež odgovoril na ta članek, ker se razen tega označuje v tem članku krščanstvo kot nekaj odmirajočega. Pravijo, da gre za Mussolinijevo reakcijo na to, ker ni posvetil »Osservatore Romano« Mussolinijevemu posetu v rajhu nikakšne pozornosti.

Čanghajšek računa na dolgotrajno vojno

NANKING, 11. oktobra. V daljšem radijskem govoru je pozval maršal Čanghajšek kitajsko ljudstvo, da se pripravi na dolgo vojno proti Japoncem. Japonski

polhod v smeri Taiianfu v pokrajini Šansi se je zaustavil. Japonsko prodiranje ob reki Tutung je trčilo na srdit odpor močnih kitajskih oddelkov.

dala začasna ustava. Pozornost zbuja, da se v tej ustavi med nespornimi načeli, ki se morajo izvajati, ne omenjajo ne nedotakljivost državnih meja, ne enotnost vojske, ne enotnost države in naroda. Ali so to sporne točke, ki se imajo o njih še debatirati? Odgovora na to vprašanje v tem sporazumu ni. Po začasnem sporazumu bi se delalo za sprejetje novega, »definitivnega«. Torej: ukine se ustava, ki obstoji, da se oktroira druga in da se naposled izda tretja.

Kam bi vodil takšen sporazum, ni težko uganiti. Posledice se bodo kmalu videle ob napovedani propagandni akciji srbske združene opozicije, ki jo namerala izvesti v srbskem delu našega naroda. Pravijo, da se hočejo voditelji beo-

grajskega dela združene opozicije požuriti s to agitacijo, ker se bojijo, da bi jih pri tem kdo ne prehitel... Pa tudi iz Zagreba prihajajo instruktivne informacije: napoveduje se secesija skrajnih elementov, ki nočejo ničesar slišati o sporazumu. Pričelo se bo torej licitiranje z vele- in samohrvatismom. Sušlja se, da ima dr. Maček premalo avtoritete, da bi mogel obvladati te skrajne elemente, ki so mu že zdavna zrasli preko glave.

Položaj je jasein: Prav nobenega dvoma ni, da se sedanja ustava mora ohraniti in držati, saj je v okviru sedanje ustave možno reševati vse politične probleme, tako da bo to reševanje lahko ustrezalo vsem pokrajinam naše države in vsem delom našega naroda.

Pabecki

Zgodba o vrnjenem dinarju

»Del. politika« z dne 6. t. m. poroča: »Dinar nazaj. V nekem industrijskem kraju naše ožje domovine je šel nek cerkovnik po »biro« za sebe in gospoda. Prišel je k nekemu revnemu upokojenču, kateri mu je dal dva dinarja, z izjavo, da je eden za cerkovnika, eden pa za gospoda. »Gospode so bili nad tem majhnim darom tako ogorčeni, da so takoj kupili poštno nakaznico in dotičnemu vpokojencu poslali tisti dinar nazaj. Pa pravijo, da gospodje niso materialisti! Revez, ki je v resnici potreben, bi tega ne napravil. Tisti, ki poznate sv. pismo, primerjajte prisposobo o ubogi vdovi, ki je dala poslednji belič in potem sodite.«

Kdo je kriv

»Kmeti list« poroča v številki 40: »Skozi Celje in Vojnik sem jo mahnil v Konjice in na Pohorje, pa spet po drugi poti nazaj. In ni bilo snopja, o ne, ampak povsod je le plazeča golazen na delu. Ljudje so se odpovedali malici, južini in večerji, vsem potrebam in potrebščinam so se odrekli in kar s samim »frouškom« opravljajo vse. Jaz pa še »frouškati« ne morem, če hočem duhovski in deželski gosposki vse odrajtati, kar terjajo od mene. Kakor sem rekel, je povsod polno plazeče golazni, ki žre in žre, ne vpraša, čigavo je, ne hvali Boga in se ne briga za nič na svetu. Včasih smo se hali hude ure, ki je prihajala s hruščem, zdaj se bojimo papirja in te golazni, ker oboje prihaja tiho in nam požre vse, kar premoremo. Povsod je polno teh zavéznikov dobre letine. Rumeni so, malo ali nič milejši od črnih kebrov. Letos so se združili in v brozgi teh dveh barv smo res tako daleč, da še kislega zelja ne bo. Kdo je kriv te jeze božje nad nami? Jaz prav gotovo ne, saj sem vedno pošteno delal in mlal.«

Kedaj ...

»Slov. beseda« poroča v številki 36: »Beseda o politični morali. »Slovenec« piše: »V današnjem režimu sodeluje bivša SLS, da se politične strasti ublažijo in pomirijo in pripravijo tla za naroden sporazum s pomočjo demokracije in demokratičnih metod, medsebojne strpnosti ter spoštovanja vsakega poštenega političnega prepričanja. (!) Komu od političnih protivnikov se je zgodila kakšna krivica proti zakonu in pravilom politične moralnosti ter krščanskega mišljenja? Kdaj je vladala ... taka politična svoboda, kakor danes ...?« Kedaj ...

Ocvirek

»Del. politika« poroča v številki 81: »In takega vzgojitelja je slavil »Slovenec« 229. št. »Slovenca« poroča o najnovejši ljubavni aferi avstrijskega kneza Starhemberga pod naslovom »Takšnega vrhovnega vzgojitelja je imela avstrijska mladina!« Vsi se še pa spominjamo, kako je »Slovenec« proslavil tega »razuzdanega kneza« posebno tedaj, ko je gospod knez vodil obsrelejevanje avstrijskih deblavskih domov. In »Slovenčev« fantje v krojih nosijo danes podobne klobuke, kakor jih je izumil razuzdan knez Starhemberg za svoje bojne oddelke. Po taki »vzgojni« politiki res ni čudno, da je vzgoja »Slovenčarskih« mlajših pristašev taka, kakršna je.«

Skrbni

»Slov. beseda« poroča v št. 37: »Skrbnost, ki jo kažejo slovenski klerikalni politiki za svoje ljudi in kraje. V »Slovenca« beremo važno brzojavko, da je generalno ravnateljstvo državnih železnic odobrilo novo postajališče v Grobljah pri Domžalah. Povedati moramo namreč, da se nahaja v Grobljah slavnoznan Misijska tiskarna, ki slovi kot specijalno strokovnjaško podjetje za prvovrstne letake najinteresnejše vsebine.«

Narodna gledališča

Torek, 12. oktobra, ob 20. uri: »Najboljša lileja tete Olga«. Red A.
Sreda, 13. oktobra ob 20. uri: »Revizor«. Red D.

Sokolske vesti

Mariborsko sokolstvo se klanja manom kralja Ujedinitelja

Ob tretji obletnici marsejskega zločina, katerega datum ostane za vedno vsakan v dušo vsakega pravega Jugoslavena, ki je združen v vezjo neusahljive ljubezni do naše svete zemlje, so se strnile vse naše številne in neustrašene sokolske legije širom naše zemlje, da se v globoki boli poklonijo spomenu našega največjega sina in tvorca Jugoslavije, blagopok. Viteškega kralja Aleksandra I. Ujedinitelja. Naše obmejno sokolstvo se je kakor en mož odzvalo klicu meddržtvenega odbora mariborskih sokolskih društev ter ob sobotni sokolski komemoraciji do zadnjega kotička napolnilo veliko dvorano Narodnega doma in vse stranske prostore. Komemoraciji so prisostvovali med drugim tudi zastopniki ostalih narodnih organizacij ter odličniki, med drugim tuk. mestni poveljnik general Čedo Stanojlovič kot edini predstavnik oblasti ter bivši mestni načelnik g. dr. F. Lipold.

Dvorana je bila za to spominsko svečanost okusno pripravljena in je nje turobna ter v črno ovita zunanost nudila odraz tuge, ki jo nosijo Sokoli v svojih srcih. V črno ovit oder, učinkovito improvizirani črni katafalk z doprnim kipom Viteškega kralja, iz črnine se blesteča poslednja oporoka »Čuvajte Jugoslavijo«, palme, zelepnje, delteče kri-

zanteme, med črno vpletene državne trobojnice, v dvorani tisoči v najgloblji tugi drhtečih sokolskih src, vse to je skladno povezovalo zunanost in notranost v turobno celoto zbranega sokolskega zbora. Grobno tišino, ki je vlada v dvorani, so presekale uvodne besede predsednika meddržtvenega odbora marib. sok. društev br. prof. Struna, s katerimi je objasnili pomen sokolske komemoracije v spomin Kralja Mučenika, čigar spomin so vsi navzoči počastili s klici »slava«.

Kakor da pluje nad nami duh velikega in od nas vseh ljubljenega kralja Ujedinitelja, nam je bilo, ko smo prisluhnili svečanostnemu spominskemu govoru župnega prosvetarja br. Janka Pirca, ki je govoril v srce tužnega sokolskega zbora. Pred tremi leti je doživel Sokolstvo svoj črni dan. Ko se je napotil takrat naš kralj v tujino, da tam podčrta naše prijateljstvo, smo spremljali njegovo ladjo na tej dolgi poti. Na pragu tuje države je padel pod strehi, ki so zadeli tudi nas v srce. Nismo mogli verjeti, da je to res. Tragika naše zgodovine je dosegla svoj vrhunec. Tujina nam je vrnila mrtvega kralja, ki smo ga s strnimi srci in z jedko boleščjo sprejeli v Splitu, odkoder se je vil preko vse naše zemlje do zadnjega počivališča na Oplencu.

Sokolstvo je dolžno Kralju mučeniku veliko zahvalo. Naša srca so zopet pri njemu, kakor vedno, ko nam je težko pri srcu. V zadnjih izdihih je imel v mislih domovino, ko je iz njegovih krvavih prsi odjeknil klic »Čuvajte Jugoslavijo«. Dolžnost Sokolov je, da odnesejo iz tega žalnega zbora samo eno misel in to je, da hočemo biti izvrševalci njegovih zadnjih oporok in čuvati narodno edinstvo. V dveminutnem molku, s solzami v očeh je stoji sokolski zbor počastil spomin ljubljenega kralja.

V okviru žalne manifestacije so bile pevske točke, »Večnaja ti pamjat« ter »Bože pravde«, ki so ju ubrano in občuteno odpeli naši vrlji Jadranaši pod vodstvom svojega zborovodje prof. U. Vrabca, ter recitaciji naraščajnikov Ivče Pregrada (Slava kralju mučeniku) ter Draga Lutharja (Umrl je kralj).

Velika žalna spominska svečanost, ki je ponovno izpričala neomajno zvestobo našega obmejnega sokolstva do naše narodne dinastije, je zaključil br. prof. Struna s pozivom, da ohrani sokolstvo svojega kralja Mučenika v trajnem spomenu ter da se še z večjo ljubeznijo oklene mladega in ljubljenega kralja Petra II.

Kje so naše meje

Maribor ni pozabil na koroške brate

Včerajšnja plebiscitna manifestacija, ki sta jo sklicali tuk. podružnica Branibora in Klub koroških Slovencev in ki je nad vse pričakovanje veličastno uspela, nam je porok, da obmejni Maribor ni pozabil na koroške brate. Samozavestna izpoved nacionalnega Maribora naj dvigne vso našo zemljo iz dosejanega mrtvila, da povzdigne svoj glas za pravice naših bratov onkraj Karavank. Branibor si je nadel hvaležno in težko nalogo, da zbere krog sebe čim večji krog sodejavcev, ki naj poživijo dosejanje narodnoobrambno delo. V tej misli in želji se je včeraj predpoldne zbrala v veliki dvorani Narodnega doma množica množica zavodnih in nacionalnih Mariborčanov, da dá javno duška svojemu čustvu, ki ga obhaja ob vsakoletni obletnici koroškega plebiscita.

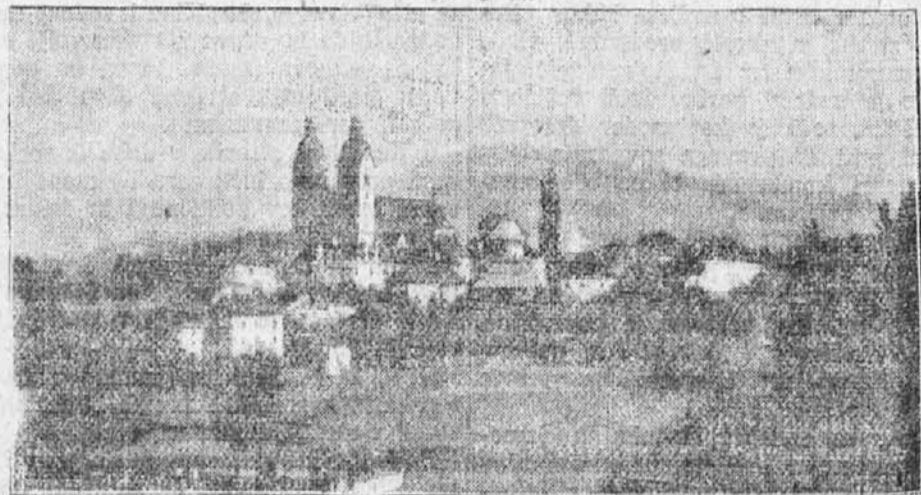
Okusno prirejena in okrašena dvorana nas je s številnimi napismi opominjala na našo narodno dolžnost, ki nas veže do one zemlje, kjer je tekla zibelka slovenstva. Z istim duhom so bile prepeljene uvodne besede, ki jih je po ubrano in občuteno odpeli Jenkovi »Molitvi« združenih pevskih zborov Ipavčeve pevske župe pod vodstvom zborovodje A. Horvata, spregovoril agilni predsednik Branibora g. France Avsenak. Z veliko pozornostjo, ki jo je na več mestih prekinjala gromko pritrdjevanje in živahen aplavz, je očrtal g. prof. Struna Loize pred in poplebiscitno dobo. Ob govornikovih izvajanjih smo spremljali vse trpljenje koroškega življa v bivši Avstriji, kjer je na tisoče in tisoče naših ljudi tlačano in krvavelo za tujo državo. Ko je razpadlo, kar je razpasti moralo, smo v najvišjem veselju ob Wilsonovih načelih pozabili na biser naše zemlje, kjer je naš kmet že v davni deli s knežjega kamna koroškim vojvodom oblast, 10. oktober je poleg 9. oktobra za nas črni dan, ko je z izsiljenim plebiscitom usahnila luč svobode. Iz suženjstva pa vodi pot edino le z lastno močjo. Če bi Koroška imela svojega generala Maistra, bi danes te manifestacije ne bile potrebne. General Maister je bil oni, ki je zahteval etnografsko mejo na Stajerskem in Koroškem, mednarodna komisija pa je leta 1919 predlagala Karavanke za mejo. Plebiscit nam je prinesel poraz. Za Jugoslavijo je glasovalo 41% koroškega življa (15.270), za Avstrijo pa 59% (22.025). Vse obljube za 100.000 naših rojakov onstran Karavank so ostale samo na papirju. Naš jezik je izrinjen iz uradov, šol in cerkva. Kolika razlika med

našo in nemško narodno manjšino. Zaljevati moramo reprociteto. Korošci gledajo na nas kot celoto, kot skupnost, potreben nam je bolj kakor kedaj Maistrov in Matgajev duh. Drugi govornik je bil prof. Sedivý Jan, ki je stvarno razčlenil narodnostne razmere na Koroškem ter »delovanje Heimathunda«. Vse to se dogaja v tisti »katoliški Avstriji«, ki hoče veljati kot katoliška in ki kaže svojo veliko ljubezen in smisel za vse mogoče misljone ter celo do zamorčkov. Na lastnih tleh pa onemogoča domačo slovensko govornico celo na priznani, Mar smo mi manj vredni kot zamorčki. Ali

je naš jezik manj vreden za bogoslužje kakor latinščina ali katerikoli drug jezik? Narod, ki ima zgodovino, pa ne bo umrl.

Po obeh govorih in pevskem vložku je bila ljubka deklamacija Ziljanke gđ. uoši. Deklamirala je dr. Pregljevo »Tožmarice Zvitarjeve« v ziljanski narodni bo Korošcev« in žela viharen aplavz. Zaključek je izzvenel v vseslovenski himni »Hej Slovanie, ki jo je stoji odpela zbrana množica. Za borce, ki so padli v koroških bojih, je bila v frančiškanski cerkvi maša zadušnica, pri kateri je pel pevski zbor »Draves«.

Gosna Sveta

Spominska prireditev v Guštanju

Da vedo koroški Slovenci onkraj meje, da ne bodo nikdar pozabljeni in da se vsako leto z žalostjo spominjamo nesrečnega 10. oktobra, ki jih je iztrgal iz materinega naročja, je hotela pokazati tudi naša Glas. Matica, ki je včeraj v Guštanju nastopila s štilnim koncertom koroških narodnih pesmi. Njen narodobuden korak so podprli skoraj vsa naša kulturna društva in odposlala v Guštanj svoje zastopnike (Maistrovi borci, Klub koroških Slovencev, Jadran, Nanos, Slovenska Straža, Sokol itd.). Glavni govornik je bil g. prof. Sedivý. Guštanjanci so Matičarje/slovesno sprejeli na kolodvoru. Gačnikov razred jih je pozdravil z ljubko šolsko pesmico, cerkven zbor pa pod vodstvom g. župnika Barbiča z »Zvezdo«. Med obmejnimi Slovenci se je v veselje prirediteljem zopet pokazala vsa tako težko pogrešana narodna vzajemnost. Gg. župnik in kaplan sta se udeležila koncerta v Sokolskem domu, učitelstvo in druga inteligenca pa se je

trudila, da za koncert zainteresira najširše kroge, kar se ji je tudi posrečilo. Dvorana je bila polna, torej uspeh, ki ga v letih 1920 in 1921 nihče ne bi upal pričakovati v Guštanju. Matičarji so prinesli tudi 31 zavojev iz njih slovenskih knjig, ki jih bodo zdaj učitelji razdelili med koroške Slovence. Pristrčne pozdravne govore so spregovorili na kolodvoru oz. Sokolskem domu: župnik Barbič, g. Guštin za Maistrove borci, F. Avsenak za Branibor, učitelj Kotnik za Slov. stražo, Andrejčič za Jadran, Žnidarič za Nanos, Hochmüller za Klub kor. Slovencev in CMD, Hibl za UJNZB, Faganelli, Rozmanova, Kozina za Glas. Matico, učitelj Čačnik in končno g. Janko Rozman v imenu prireditelja (Pevsko in godbeno društvo v Guštanju).

Vsaka slovenska list »Večernik«

Mariborske in oboliške novice

† Sreski načelnik dr. Marko Ipavc

V tuk, splošni bolnišnici je danes zjutraj za vedno zatislil svoje oči vpokojeni sreski načelnik dr. Ipavc Marko. Blagi pokojnik, ki ga je v vsem njegovem življenju odlikovala dobrosrčnost in dobrodušnost ter nacionalna zavest, izhaja iz znane zavedne narodne rodbine Ipavčevih pri Sv. Juriju ob južni železnici. Značilno za Ipavčeve je, da so bili vsi glasbeno nadarjeni, saj je pokojnikov oče zdravnik dr. Gustav Ipavc znan kot komponist, prav tako njegov stric dr. Benjamin Ipavc, primarij otroške bolnišnice v Gradcu. Po dovršenem študiju je bil pok. dr. Ipavc uslužben pri namestništvu v Gradcu, odkoder ga je po prevratu gnalo v domovino. Neposredno po prevratu je bil imenovan za glavarja v Slovenjgradcu, kjer je služboval 5 let. Nato je prišel kot okrajni glavar oz. sreski načelnik v Maribor, kjer je preživel zadnja tri leta v pokoju. Še pred svojo vpokojitvijo pa je bil eno leto banski svetnik v Ljubljani. Blagega pokojnika so spoštovali in cenili vsi, ki so ga poznali ali ki so imeli z njim opravka. Po upokojitvi se mu je njegova očesna bolezen znatno poslabšala, tako da je imel z očmi stalnega opravka in mu je začel popuščati vid. Pridružila se je še druga bolezen, ki ji je podlegel. Dr. Ipavc se je živahno udeleževal v nacionalnih organizacijah. Bil je dolgo vrsto let predsednik tuk. Protitub. lige. Smrt ga je dohitela v njegovi najlepši moški dobi 57 let ter ga iztrgala iz družinskega kroga. Pokojniku ohranimo časten in svetel spomin, težko prizadeti in globoko užalosteni rodbini naše toplo sočutje!

Smrt vrlega narodnjaka. Preminil je znani in vsepovsod priljubljeni vpokojeni železničar Alojz Turk, ki se je živahno udeleževal v vseh naših obmejnih narodnih organizacijah. Blagi pokojnik je bil vsa leta zvest član matičnega sokolskega društva. Pogreb bo jutri dne 12. t. m. izpred mestne mrtvašnice na Pobrežju. Težko prizadeti rodbini izrekamo najiskrenejše sočutje! Blagega, plemenitega pokojnika ohranimo v trajnem, svetlem spominu!

Češki tečaj za šolnike priredi tudi letos Pedagoška centrala v Mariboru pod vodstvom prof. g. Jana Šedivjaja. Tečaj je sicer nadaljevanje lauskega tečaja, vendar bo prirejen tako, da bo možen obisk tudi začetnikom. Učnina za tečaj stane mesečno 20 din. Pričetek tečaja je v četrtek 14. t. m. ob 17. uri v knjižnici Pedagoške centrala. Udeležite se tečaja v čim večjem številu!

Samo še nekaj dni Zaharoff s svojimi pevci v Veliki kavarni.

Javna zahvala. Udruženje vojnih invalidov, odbor v Mariboru, izreka na tem mestu slavnemu občinstvu in vsem, ki so se udeležili v nedeljo, dne 3. oktobra 1937. dobredelne invalidske tombole, najsrčnejšo zahvalo. Zahvaljujemo se tudi mestni občini mariborski in vsem podjetnikom, trgovcem in obrtnikom za podarjene dobitke, zlasti vsem onim cenjenim dobrotnikom najlepša hvala, ki so nam naklonili podporo v denarju ter s tem izkazali velikodušno in socialno umevanje do naših najrevnejših vojnih žrtev.

Smrtna kosa. V splošni bolnišnici je preminila v 49. letu svoje dobe zasebnica Terezija Gorjupova. Žaljujčim naše toplo sočutje!

Praznik živali. Društvo za zaščito živali si je včeraj prizadevalo, da obrne našo pozornost na pomoči potrebne živali in je v ta namen priredilo skozi mariborske ulice obhod živali, ki jo muhasti Mariborčani označujejo kot »pasjo procesijo«. Ta povorka, v kateri so bili konji in psi s svojimi gospodarji, se je prišla na Zrinjskega trgu, nato je krenila po Aleksandrovi cesti, Frančiškanski, Tattenbachovi ulici. Glavni trg in Kralja Petra trg in nazaj na Zrinjskega trg, kjer se je ta svojevrstna povorka razšla. Živali so bile včrj deležne posebnega blagoslova pred frančiškansko cerkvijo, kjer se je sprevod ustavil. Društvo za zaščito živali, ki mu načeluje neumorni

predsednik, prijatelj in zaščitnik živali višji veterinarski svetnik g. Pirnat, je z večerajšjo povorko lahko zadovoljno.

Mladj lega v grob... V tuk, splošni bolnišnici je preminil v cvetu mladosti, komaj 17 let star, Jarc Franc, dijak 4. klasične gimnazije v Mariboru. Pokojnik se je ob priliki nekega izleta na Boč prehladil, kar ga je priklenilo na bolniško posteljo, s katere se ni več dvignil. — Istotam je izdihnila Sletna Kovač Angela, železničarjeva hčerka iz Tezna. Težko prizadetim rodbinam naše iskreno sočutje!

Umčena domačija. V Selovcu pri Guštanju je uničil požar stanovanjsko poslopje posestnika Franca Šaferja, ki trpi radi požara okoli 15.000 dinarjev škode. Šaferju je zgorelo vso perilo, nekaj pohištva in 432 dinarjev gotovine. Ogenj je nastal radi slabega dimnika.

Abonenti reda A dobe kot prvo svojo letošnjo predstavo **Jutri v torek** zelo fino in zabavno Preradovičovo komedijo »Najboljša ideja tete Olga«, abonenti reda D pa v sredo, 13. t. m. imenito rusko klasično komedijo »Revizor«.

Hitro izsledena. Mariborska policija je včeraj dopoldne zaupno doznala, da ponuja neki 21letni Franc S. na Glavnem trgu v nakup zlato moško verižico. Policija je mladeniča aretirala, ki je pri zaslišanju dejal, da je verižico dobil od nekega prijatelja 21letnega Josipa U., ki čaka nanj v neki gostilni, da bi mu prinesel izkupiček za prodano zlato verižico. Policija je aretirala tudi Josipa U. ter so pri telesni preiskavi našli pri njemu 1025 dinarjev gotovine, zlato moško verižico s tremi obeski, zlat moški prstan z briljanti ter druge dragocenosti. Pri zaslišanju na policiji je Josip U. priznal, da je skupno z nekim Cirilom v petek dopoldne vplnil v stanovanje dvornega svetnika dr. Kokošineka v Počehovi, in sicer v času, ko so bili domačin v vinarstvu, ter odnesla vse dragocenosti, ki sta jih našla v nekem predalu pisarne mize. Po vplomu sta si oba plen razdelila, in je Ciril dobil neko kaseto, dva prstana in 2000 dinarjev gotovine, dočim je ostale dragocenosti in 1100 dinarjev pridržal Josip U., ki je nadalje izpovedal, da sta kaseto zakopala pod neko drevo v Počehovi. Josipa U. je policija izročila košaškemu orožniku in svrhu nadaljnjih poizvedb, pajdaša Cirila pa še iščejo. Kakor so sedaj ugotovili je bilo pri dr. Kokošineku ukradeno 3100 dinarjev gotovine ter razno zlatnino v skupni vrednosti okoli 4000 dinarjev, tako da bi znašala skupna škoda okoli 7000 dinarjev. Prvotno so domnevali, da je bila ukradena tudi zlata moška ura z briljanti, ki so jo pa našli v nekem drugem predalu.

Tudi drva kradejo. Trgovec s kurivom Mirko Leban v Kopaljski ulici je prijavil policiji, da mu v zadnjem času kradejo neznani slikovci drva in da trpi radi tega veliko škodo. Policija skuša sedaj tatove izslediti.

Kaj vse kradejo. Iz tovrnega avta, ki je last Arturja Tropa, je na dvorišču v Frankopanovi ulici 23 ukradel doslej še neizsledeni storilec rezervno kolo, vredno 3000 dinarjev. Tatvino je Trop prijavil policiji, ki sedaj poizveduje za tatom.

Protituberkulozni dinar je dosegel v mesecu septembru vsoto 336.769 din 75 para. Izven stanovanjske akcije je Zdravniško društvo v Mariboru mesto nagrobnega venca primariju g. dr. Hugo Robiču darovalo za azilski sklad znesek od 200.— din. Vsem iskrena hvala!

Vozne olajšave v mesecu oktobru 1937: Beograd: 10.; Redna glavna skupščina šumarskih zvaničnikov. Odobrena polovična vožnja, 16.—17.; Skupščina in sabor trezvenosti, 50% popust, 11.—16.; Praktičen kurz zdravnikov. Državnim, banovinskim in s. m.oupravnim zdravnikom je odobren 75% popust, privatnim zdravnikom pa 50% popust. — Č a š a k : 16.—18. Proslava 100letnice gimnazije. Udeleženci proslave uživajo 50% popust. — Maribor: 11.—16. Sadjarska razstava in sejem. 50% popust. — M l a d e n o v a c : 5.—13.; Memarodna razstava in sejem plemenske živine. 50% popust. — Zagreb: 12.—15.; Vsem članom Rotarijskih klubov je odobren 50% popust za sestanek Rotarijskih klubov, ki

Kino

Kino »Union«. »Grad Vogelöd«, velik film krasne vsebine, naravnih posnetkov. Carola Höhn, Hans Stüwe.

Grajski kino, Torek, sreda in četrtek nastop Svengalija pri večerni kinogledališni predstavi z najnovejšim eksperimenti. Film: Ziegfeld »Kralj žena«. Začetek pol 21. uri zvečer.

Je Slavenskih gazic

Veseli čas trgatve ni prav razveseljiv. V nedeljo je bila kar poplava izletnikov iz Maribora, ki so prišli na trgatve k sorodnikom in prijateljem. Večerni vlak, ki vozi iz Avstrije v Maribor, je bil nabito poln. Na postajah št. Ilj, Cerknici in Pesnica je bil naval kakor ob največjih sejmiščih. Hitro veselo razpoloženje pa je zopet pokvaril dež, ki je začel liti preko noči od ponedeljka na torek. Ako bi ostalo lepo, toplo vreme, kakor je kazalo, bi mošt še bil srednje dober. Pri prvem branju je kvaliteta 15—17 stopinj sladkorja. Trgovci obljubujejo ceno moštu po količini sladkorja od Din 2—3.20. V ostalem je pri nas kakor običajno. Težka gospodarska kriza traja dalje. Denarja ni. Tudi oni redki kmetje, ki niso zadolženi, težko zadostujejo denarnim datjavam ter druge nujne potrebe. Kaj pa zadolženi? Zapadel je prvi obrok pri Priv. agrar. banki, ki so ga le redki plačali, a z novembrom je na vrsti drugi. Tako je prvo leto. Kaj bode pa drugo? Živina ne zraste v enem letu. Kaj pa gozdovi? Ti so bili v dobrih časih kmetu v ponos. Še za lastno kurjavo je kupoval drva in premog, da ni sekal gozda. Sedaj pa se gozdovi čistijo od kraja. Sedaj pa obroki dolgov. Amortizacijska doba 12 let je veliko prekratka. Tu bi trebalo od pomoči ter odrediti daljšo dobo odplačevanja, ako hočemo pustiti kmeta na lastni zemlji.

Kulturne beležke

»Zadružni obzornik« je izšel ob stoletnici rojstva Mihe Vošnjaka, očeta našega združništva. Zbornik vsebuje obširen opis dela Mihe Vošnjaka na združnem polju, nastanek naših prvih zadrug ter razloge in motive, ki so dovedli do ustanovitve zadrug pri nas. Zelo zanimivi so tudi članki, ki opisujejo Miho Vošnjaka kot človeka ter njegovo delo in vpliv na razvoj združništva v Ptuj in Istri. Za pravilno razumevanje našega združništva sta zelo poučna članka, ki opisujeta razvoj posameznih vrst zadrug in 30-letno delovanje Zveze slovenskih zadrug v Ljubljani, posebno ker sta dva članka podprta s številnimi statističnimi podatki. Zbornik vsebuje tudi seznam dolgoletnih in zaslužnih združnih delavcev ter statistični pregled vsega slovenskega združništva in končno izveček glavnih člankov v francoščini. Bogato ilustrirani Zbornik se lahko neposredno naroči pri izdajateljici Zveze slovenskih zadrug v Ljubljani.

Ptiske novice

Težave na banovinski cesti Borl—Zavrče. Vedno večji promet je skozi leta vedno zahteval, da se deli banovinske ceste in to je med Borlom in Zavrčami, temeljito pričnejo razširiti in da bi se s tem doseglo olajšanje pri prometu. Zadolžni krogi se sedaj pritožujejo, da so oni deli ceste, ki so bili razširjeni, deloma zopet zasipani radi zemskih plazov. Na ta način je večkrat cesta na polovico zasipana z zemljo, na drugem prostoru delu ceste pa večkrat obliči kakšen težek voz ali tovrni avto. Pomagajmo!

Gospodarske beležke

Na mariborski sviljski sejem dne 8. t. m. je bilo pripeljanih 240 svinj, prodanih pa je bilo 105. Cene so bile: mladi prašiči 5 do 6 tednov stari 70 do 600 din, 7 do 90 tednov 80 do 105 din, 3 do 4 mesece 130 do 170 din, 5 do 7 mesecev 210 do 340 din, 8 do 10 mesecev 350 do 440 din, leto dni stari 620 do 780 din. Kiloqram žive teže din 6 do 7.50, mrtve teže 9 do 11 din.

Romunski petrolejski vreli vsihajo? Nekateri časopisi prinašajo vest, da romunski petrolejski vreli vsihajo. Sedaj

Zadnje telefonične vesti

FRANCIJA IN ANGLIJA POŠLJETA SVOJO MORNARICO V SREDOZEMSKO MORJE!

PARIZ, 11. oktobra. V zvezi z italijanskim odklonilnim odgovorom na noto Pariza in Londona se je napetost med Rimom ter Parizom in Londonom znatno poostrija. Doznava se, da bosta Francija in Anglija odposlali svoji vojni mornarici v Sredozemsko morje, da s tem podkrepita svojo voljo po rešitvi španskega problema, ako treba tudi z najradikalnejšimi sredstvi.

FRANCIJA SE JE PONOVO IZREKLA ZA LEVIČARSKO FRONTO.

PARIZ, 11. oktobra. V Franciji so se vršile včeraj nadomestne volitve v senat in zbornico ter okrajna zastopstva. Volitve so potekle mirno brez vsakršnih incidentov. Večina vladnih kandidatov je bila izvoljena. V ožje volitve prideta le poštni minister Lebas in prosvetni minister Zay. Splošno prevladuje mnenje, da se je Francija skoro brez izjeme izrekla za levičarsko fronto.

POPLAVE MOTIJO JAPONCE.

ŠANGHAJ, 11. oktobra. Putung so Japonci včeraj srdito bombardirali. Radi velikih poplav so morali Japonci ustaviti ofenzivo.

ŠPANSKE BORBE...

SALAMANCA, 11. oktobra. Frankove čete nadaljujejo svoj pohod v Asturijo in so zavzele nekatere važne strateške postojanke ter zasedle 13 vasi. Dosedanja leonska bojna linija se je premaknila na črto Callada de Arenas. Vlade čete so utrpelne velike izgube.

VALENCIJA, 11. oktobra. Ministrstvo državne obrambe objavlja naslednje poročilo: Na severnem bojišču pritiska sovražnik z vsemi silami in je po hudih bojih zasedel štiri postojanke. Na jugu prodirajo frankovci proti Casa Solora, kjer se vršijo ljuti boji. Sovražna letala so bombardirala mesto Cangas de Poni s težkimi bombami. Na mesto je padlo nad 150 bomb. Na andalujski fronti so naše čete napredovale. Na sektorju južno od reke Tajo so se morale naše čete umakniti v prejšnje položaje, s katerih so započele svoj pohod.

pa je romunska vlada vse te vesti demantirala ter pravi, da je v Romuniji še mnogo nafte in da so vesti o pomanjkanju nafte delo brezvestnih spekulantov.

Pobrezške novice

Na Pobrežju mnogo zidajo. Že par let sem ni bila stavbena sezona tako živahna ko letos, ko je izdala pobrezška občina že 8 dovolil za nove hiše. Tako je bilo samo v kraju Pobrežje sezidanih letos že 60 novih hiš in sicer ena dvonadstropna 23 enonadstropnih (od teh 20 v Hutterjevi koloniji) dočim ostale pritlične z 2—3 stanovanji. Največ zidajo v Špesovem selu, ki ima jako ugodno leco in ki bo v naj krajšem času popolnoma zazidano. Manjši razvoj kaže Tezno, kjer je zrastle 14 novih stavb (2 enonadstropni) ter Dev. Mar. v Brezju s 11 stavbami. Cene parcelam so se spričo velikega povpraševanja nekoliko dvignile in sicer so znašale na Pobrežju 20—30 Din za m², na Brezju pa 5—8 Din m². — V septembru so dobili dovolila za nove stavbe Domiter Alojzij in Pavla, Obran Franc, Uršič Leopold, Uršič Ivan, Švajkar Josip in Jakopin Al. s Pobrežja, Čep Rudolf in Krabonja iz Brezja ter Hadjar in Rožič iz Dogoš.

Romne vesti

Domžale kralju Ujedinitelju. V Domžalah so odkrili včeraj na tamkajšnji osnovni šoli spominsko ploščo pokojnemu kralju Ujedinitelju. Lepo uspele nacionalne slavnosti se je udeležilo okrog 3000 ljudi. Ploščo je odkrila Narodna odbrana ob soudeležbi ostalih narodnih organizacij, Sokolov, četnikov in dobrovoljcev ter zastopnikov naše narodne vojske. Mariborski Sokolstvo je pri tem slavju zastopal član marib. sokolske župne uprave br. prof. Degen.

Sportna gibanje

Boj za točke v mariborskem okrožju LNP

ISSK Maribor, SK Rapid in SK Mura osvojili po dve točki — SK Rapid krepko vodi v prvenstveni tabeli

S tremi tekmami smo se včeraj približali že prvemu delu prvenstvenega tekmovanja v mariborski skupini LNP in se pričnejo prihodnje nedelje že revanžne tekme. V prvem delu sta preostali še dve tekmi, in sicer srečanje med ČSK in Gradjanskim ter ČSK:SK Mura, ki se pa boste odigrali ob samem koncu tekmovanja. Včerajšnja prvenstvena tabela je bila najvažnejšega pomena za mariborske klube, kajti na sporedu sta bila srečanje med ČSK in Rapidom ter tekma med starima rivaloma ISSK Mariborom in SK Železničarjem, dočim se je tretja tekma vršila v Čakovcu, kjer je Mura preizkusila svoje moči s SK Gradjanskim. Peto kolo ni prineslo nobenih presenečenj. Sedaj je v prvenstvenem tekmovanju mariborske skupine LNP tale položaj:

SK Rapid	5	4	0	1	13:10	8
SK Mura	4	3	0	1	12:5	6
ISSK Maribor	5	3	0	2	18:12	6
SK Železničar	5	2	0	3	12:17	4
Čakovečki SK	3	1	0	2	9:8	2
SK Gradjanski	4	0	0	4	3:16	0

SK Rapid : Čakovečki SK 2:1 (1:1)

Ta tekma in tudi naslednja med Železničarjem in ISSK Mariborom se je odigrala na Rapidovem igrišču, ki je včeraj po dolgem času zopet nudilo impozantno sliko. Okoli 1200 gledalcev je prišlo. Rapidu je uspelo spraviti dve dragoceni točki, ki mu odpirajo nove možnosti. Toda kljub zmagi Rapidovo moštvo ni zadovoljilo ter se ima zahvaliti edino vratarju Celcerju, da se je tekma končala pozitivno. V polju so igrali včeraj Rapidovci precej podrejeno vlogo, ker ni bila napadalna vrsta v stanju, da bi obdržala žogo. Sploh je bila napadalna vrsta najslabši del moštva. Posamezni igralci so igrali preveč egoistično. Dobro je funkcionirala edino obramba.

Moštvo ČSK je bilo gotovo boljši nasprotnik. Vseh 11 se je od začetka do konca borilo z brezprimerno žilavostjo, kakor je pri naših moštvih nismo vajeni. Gostje so bili tudi močnejši v vseh formacijah. Da pa kljub temu niso zmagali, je pripisati neodločnosti pred nasprotnikovimi vrati ter izredno dobri formi Rapidovega vratarja. Borba je bila ogorčena od začetka do konca. Sodil je g. Veble iz Celja. Bil je gotovo objektivni in tudi dober sodnik.

ISSK Maribor : SK Železničar 3:1 (1:1)

Nato sta glavna akterja nastopila v naslednjih postavah:

ISSK Maribor: Marguč, Korent, Gomolj, Vele, Kirbiš, Lonačič, Miloš, Vesnaver, Dušan, Priveršek, Podkubovšek.
SK Železničar: Švajghofer, Frangeš, Ronjak, Golinar, Eferl, Antoličič, Krasnik, Lešnik, Turk, Pavlin, Habit.

ISSK Maribor je včeraj svoj zmagoviti pohod nadaljeval. Točki si je ISSK Maribor popolnoma zaslužen pripisal, ker je predvajal koristnejšo igro. Kljub temu pa ni bilo moštvo ISSK Maribora homogena celota in tudi ni predvajalo one lepe kombinacijske igre kakor v prejšnjih tekmah. Zelo dobra je bila krilska vrsta in deloma tudi ožja obramba.

SK Železničar je klavrno zaigral. Nič ni bilo videti lepe kombinacije, smiselnih prenosov in živahne napadalne in obrambne akcije, ki smo jih včasih opazili pri moštvu. Zdi se, da v moštvu nekaj ni v redu... Če se ne bo kaj kmalu napravil red, potem se lahko pripeti, da bo SK Železničar obtičal na dnu prvenstvene tabele... Moštvo, ki je včeraj nastopilo, je bilo vseskozi slabo. Obramba ni mogla zadovoljiti, krilci so bili preveč defenzivni. Napad se je zadovoljil s solističnimi akcijami, ki pa mu niso prinesle zaželenega uspeha. Sodil je dobro g. Devičič iz Zagreba.

SK Mura : SK Gradjanski 3:0 (1:0)

Ta tekma se je odigrala v Čakovcu in je prinesla Murašem zaslužen zmagigo. Mura je predvajala lepo in koristno igro in se je zlasti odlikovala napadalna vrsta, ki je bila tudi najboljša formacija. Sodil je prav dobro g. Reinpreht iz Celja.

Ostale nogometne tekme

Maribor: SK Železničar jun.:ISSK Maribor jun. 4:1 (0:1); SK Železničar rez.: ISSK Maribor rez. pč f. 3:0; SK Železničar lahkoatletci:SK Rapid lahkoatletci 3:2 (1:2).

Celje: Celje:Amater 2:1 (2:1).

Ljubljana: Bratstvo:Mars 4:0; Jadran: Kranj 1:1; Hermes:Slovan 3:2; Reka: Svoboda 3:0.

Varšava: Poljska:Jugoslavija 4:0 (2:0).

Dunaj: Madžarska:Avstrija 2:1 (1:0).

Pariz: Francija:Švica 2:1.

Oslo: Norveška:Irška 3:2.

Zagreb: Gradjanski:Concordia 5:3.

Beograd: Beograd:Temešvar 4:1.

Skopje: Jugoslavija B:Južna Srbija 7:1.

Šestani

Gasilska slovesnost. Minulo nedeljo se je vršila v Šoštanjju lepa ter impozantna prireditev šaleških gasilcev. Gasilska zajednica je odlikovala več gasilcev, katerim je v nedeljo izročil odlikovanja zastopnik zajednice in župni starosta g. Kopač iz Slovenigradca. Po službi božji v mestni cerkvi so čete odkorakale na kralja Petra trg, kjer je gasilce in občinstvo najprej pozdravil mestni župan dr. Mayer, nakar je v jedrnatem govoru orisal plemenita stremjenja gasilstva g. Kopač ter nato pripel odlikovanja. Čestitamo tudi mi!

»Igra v gradu« na Sokolskem odru. Spet se je dvignila zavesa našega sokolskega odra. Topot smo gledali Molnarjevo tridejanko »Igra v gradu«, ki more ob dobrem igranju nuditi gledalcu obilo

užitka. V vodilni vlogi Kortha je g. Tevž naravnost triumfiral in držal igro na zavidljivi višini. Njegova tovariša Mansky in Adam (Macarol in Valand) sta se trudila, da prepad med Korthom in njima ni bil prevelik. Dobro so igrali tudi ostali Annie (Skrbinškova), Almady (Perovec), Lakaj (Oblak) in tajnik (Karba). Pričakujemo, da bo tej uprizoritvi sledila še marsikatera. Danj so vsi pogoji: oder, igralci občinstvo

Poljčanske novice

Novice z občinskega urada. Prijave za slajenje letošnjega vinskega mošta z breztrošarinskim sladkorjem, je dostaviti v dveh izvodih pomočniku kletarskega nadzornika v Mariboru. — Kakor javlja uprava pošte v Poljčanah, je do nadaljnega ukiniena dostava pošte za vas Poljčane in druga naselja, ki spadajo pod selsko pošto. Prizadeti naj dvignejo pošto direktno na pošti. — Mestno poglavarstvo v Mariboru obvešča vse mesarje in šepharje, da mora biti vsaka pošiljka zaklanih živali in mesa opremljena s potrdilom veterinarja. — Prihodnji teden bo pregled vseh obvezancev telesne vzgoje, t. i. moške mladine od 14. do 20. leta.

Kazijaške novice

Neverjetna drznost. Posestnik Feliks Ditinger iz Sv. Ožbalta je prijavil policiji, da so mu doslej še neznan tatovi odpeljali v pretekli noči iz dvorišča okoli 3 in pol m² smrekovih desk v vrednosti okoli 1500 dinarjev. Ditinger je imel deske naložene na dvorišču in so tatovi pripeljali s seboj dvovprežni voz, na katerem so naložili deske ter jih odpeljali proti Mariboru.

Mocenbeške novice

Novi zvonovi. V nedeljo so blagoslovili za tukajšnje cerkev nova zvonova. Oba skupaj sta stala 65.000 dinarjev, katere so zložili farani.

Kmetijska nadaljevalna šola. Sedaj se je pričela obrtna nadaljevalna šola, s prvim novembrom pa se prične kmečko nadaljevalna šola. Voditelj šole je upravitelj g. Božidar Tomažič.

Letos je bila slaba paša za čebele. Tukajšnji čebelarji so ugotovili, da je bila letošnja čebelna paša izredno slaba. Nekateri panji so popolnoma prazni in morajo čebelarji že sedaj čebele krmiti.

Razno

STRIZENJE 3. — britje Din 2.— v Mlinski 8. 5466

KRANJSKE KLOBASE zopet dnevno sveže na zalogi A. Anderle, Gosposka 20 5757

Prodaj

JABOLKA ZA PREŠANJE prodaja na drobno in debelo Oskrbništvo velenosstva — L a n g e n t a l — p. Pesnica 5730

PRODAM moderno, popolnoma novo spalnico, pisalni stroj, pisalno mizo, šivalni stroj, veliki krojaški šivalni stroj in stroj za gumbluce Naslov v upravi. 5751

Sobo išče

SOLIDEN GOSPOD išče opremljeno sobico v mestu ali predmestju. Ponudbe z navedbo cene na upravo pod »Soliden«. 5754

Stanovanje

SOBO IN KUHINJO oddam. Studenci Ciril-Metodova 14 5715

Stanovanje išče

DRŽAVNI UPOKOJENEC išče dvosobno stanovanje s pritoklinami s 1. novembrom ali decembrom najraje v Tattenbachovi ulici. Ponudbe na upravo pod »Štev. 65793« 5759

Službo dobi

Mlajšo, pridno, pošteno **POSTREŽKINJO** za dopoldne sprejem s 15. oktobrom. Vpraša se H. Verstovšek Stritarjeva 17. 5752

Zgubljeno

DOBRO ZNANA OSEBA ki je našla v mestu zlato uro z monogramom Š. I. 26. XII. 1935, se opozarja, da jo čim prej odda na policiji, da se izogne posledicam. 5759

Službo išče

Dobro, pošteno **DEKLE** išče stalno službo, kjer bi se izpopolnila v kuhanju proti začetkom manjši plači. Tom šičev drčevored. Slomšekova 3-II. 5758

TRGOVSKI POMOČNIK vojašcine prost. Zeli službo. Položim kavejše Din 5000.—. Ponudbe na upravo pod »Navedena plača« 5761

Flanelaste odeje in rjuhe prinaša v dobrih kakovostih **Tekstilana Büdefeldt** Maribor, Gosposka ul. 14

Sirite „Večernik“

✠

Potrti glokoke žalosti naznanjamo, da je v petek preminil naš ljubljni soprog, oče, brat, stric itd., gospod

Alozij Turk

železničar v pok.

Pogreb nepozabnega bo v torek, dne 12. oktobra ob 16. uri na mestnem pokopališču na Pobrežju.

Sežana, Maribor, Ljubljana, dne 11. oktobra 1937.

Franja Turk, soproga, Egon, Lado, Vilibald, sinovi in ostalo sorodstvo.

Skrivnosti

42

»Ah!« je vzkliknil in se obrnil k Šafurju, človeku ploščate glave ter slabotnega, bolehnega telesa, »priznati moram, da se je sreča sprla z nami; kajti če bi bili prosti, bi imeli nočoj obilen lov.«

»Kakšen lov?« je vprašal Slepce in v zdravem očesu se mu je posvetilo.

»Ali ne veš, kaj se pripravlja?«

»Pri moji veri, da ne vem ničesar. Nisem še bral časopisov — v ječo mi jih pozabijo prinesiti! Kaj se pa pripravlja?«

»Vedi torej, da je včeraj prispela v Tulon težka angleška divjačina... Neki

admiral, general, lord... in kaj vem kdo vse. Že tri dni je v pristanišču vse narobe.«

»Zakaj?« je vprašal Šafur.

»Zakaj neki? Zato, da pripravijo Angležem slovesen sprejem!«

»Pa kaj nas to briga?« je ugovarjal Slepce.

Debeluh se je ponosno vzravnal.

»Kako si preprost,« je odgovoril z značilnim pomilovanjem. »Poslušaj torej in se uči: Nocoj bo na admiralski ladji velik ples. Že dva dni jo pripravljajo v ta namen. Včeraj so poslali na ladjo četo kaznjencev, da pomagajo in pospešijo delo; videl sem...«

»No kaj si videl?«

»Glejte, vi ste živeli v odlični družbi,

gospod Slepce, če je res kar pripovedujete; živeli ste bogato življenje in ste metalj skozi okno denar, ki ni bil vaš... Vendar vam pravim, da niste nikoli videli take množine srebrne in pozlačene posode, zbrane na takoj majhnem prostoru in tako blizu, da je treba samo roko iztegniti... Ostrmel sem tako me je prevzelo!«

»Ali te je kaj mikalo?«

»Koga bi se ne lotila skušnjava! In pomislite: sredi med plesom... v splošnem hrupu in neredu... ponoči... ko nihče ne misli na kaj takega, bi bilo prav lahko...«

Sedaj se je Slepce njemu pomilovalno nasmehnil.

»Ti si nepoboljšljiv,« je rekel. »Zdi se,

da tile suhi ljudje žive od same neumne domišljije.

»Ali misliš, da bi ne bilo mogoče?«

Kako? Kako boš, tepec, pustil verigo, prekoračil dvorišče, oblekel drugo obleko in se zopet vrnil neopažen domov? Čeprav si suh in tenak kot palica, neviden vendarle nisi! Čuj, jaz si nisem toliko belil glave kakor ti pa sem se vendar spomnil nečesa bolj pametnega.«

»Ali govoriš resnico?«

»Pri moji veri! Ne bo sicer dosti dobička pa tudi nevarnosti ni!«

»Kaj si si izmislil?«

Slepce je iztegnil roko proti kupu drv, ki so bila zložena na koncu nasipa in pod katerimi je sedel mož v obleki kaznjencev. (Dalje.)